

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS KEVYT TUNNISTAUTUMINEN

Asiakirja Lausunto lupahakemuksesta os. Hästöntie 910, Salo kiinteistötunnus 734-781-1-85 on allekirjoitettu Turun kaupungin X-Sign palvelussa. Allekirjoittajat ovat tunnistautuneet Turku-AD-tunnuksilla.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja **Paula Saarento**
Allekirjoitusaika 25.09.2024 16:49

Allekirjoittaja **Pekka Käär**
Allekirjoitusaika 26.09.2024 08:38

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja Lausunto lupahakemuksesta os. Hästöntie 910, Salo
kiinteistötunnus 734-781-1-85.pdf

Museopalvelut

25.9.2024

Dnro 5997-2024
(11 05 02)Salon kaupunki
Rakennusvalvonta
PL 77
24101 Salo**Lausunto lupahakemuksesta os. Hästöntie 910, Salo kiinteistötunnus 734-781-1-85**

Viite: (LP-734-2024-01057)

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo/tutkija Sara Tamsaari

Salon rakennusvalvonta on pyytänyt Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausuntoa otsikon asiasta.

Tarkoitus on purkaa Särkisalon Hästön kylässä sijaitsevaan Iso-Hästöön, vanhaan kantatilaan, kuuluva rakennus. Kyseessä on rakennus, jonka eteläpääty on toiminut leivintupana ja pohjoispää kärryvajana. Rakennus on toiminut myös karjakon ja rengin asuntona. Tilan neljä rakennusta sijoittuvat pihan eri puolille muodostaen suojaisan pihapiirin.

Salon karttapalvelun mukaan alueella ei ole asema- eikä yleiskaavaa. Maakuntakaavassa vanha kylätontti, jolle tila sijoittuu, on osoitettu seudullisesti arvokkaana rakennetun ympäristön ryhmänä merkinnällä srr 15. Sitä koskee liiteluettelossa seuraava kuvaus: "Hästön tilan rakennuskanta on rakennettu 1800-luvun puolella. Rakennukset ovat Särkisalon vanhimpia. Kokonaisuus on hyvin säilynyt ja hoidettu. Vanha kylätie kulkenut pihan läpi." Tila on osoitettu lisäksi seudullisesti arvokkaana rakennetun ympäristön kokonaisuutena sr 102. Hästö I:" Kantatila vanhalla Alastalon tontilla. Talonpoikaistalo rak. osittain 1798, laajennettu 1897. Pihapiirissä runsaasti 1800-luvulta peräisin olevaa hyvin säilynyttä rakennuskantaa, idyllinen pihapiiri, jonka läpi kulki kylätie 1940-lle asti." Merkintöjä sr ja srr koskee seuraava suunnittelumääräys: "Suunnittelun ja rakennustoimenpiteiden tulee olla kokonaisuuden säilymistä turvaavia ja edistäviä." Tila sijaitsee Perniön viljelymaisemien valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (VAMA 2021) rajalla, jääden juuri sen ulkopuolelle.

Purkamisen perusteluissa mainitaan rakennuksen olevan huonossa kunnossa ja epäkäytännöllinen. Rakennus vaatisi perusteluiden mukaan niin laajan peruskorjauksen, että sitä voisi verrata uudisrakentamiseen. Lisäksi todetaan, että korjattunakin se voi aiheuttaa suuren terveys- ja turvallisuusriskin. Tavoitteena on rakentaa tilalle maisemaan sopiva ja ympäristöään kunnioittava rakennus, joka sisätiloiltaan vastaa kehittyvän tilan tarpeita. Liitteenä on kaksi valokuvaa, joista näkee katon vuotaneen. Rakennuksen kunto kokonaisuudessaan ei kuitenkaan käy aineistosta ilmi. Kuvista käy ilmi, että kyseessä on

pitkänurkkainen, vuoraamaton hirsirakennus, joka on tehty epäsäännöllisen muotoisesta luonnonkivistä koostuvan kivijalan päälle.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavan.

Vanha leivintupa- ja kärryvajarakennus vaikuttaa valokuvien perusteella ominaispiirteiltään hyvin säilyneeltä, ja entisen käyttötarkoituksensa vuoksi sillä on historiallista todistusvoimaa kertoessaan arjen käytännöistä 1800-luvun ja 1900-luvun alun maatilalla. Rakennus rajaa luontevasti pihapiiriä ja on sen merkityksellinen osa. Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo katsoo, että maakuntakaavassa suojeltuun tilaan kuuluvalla rakennuksella on kulttuurihistoriallista arvoa ja se tulee lähtökohtaisesti säilyttää ja korjata. Purkamisen perustelut eivät ole riittävät eikä vastuumuseo puolla purkamista käytävissä olevan aineiston perusteella. Rakennuksen kunnosta ja korjaustarpeista tulee tilata asianmukainen selvitys korjausrakentamisan ammattilaiselta, jolla on kokemusta korjauksen suunnittelusta restauroivin menetelmin. Selvityksen lähtökohtana tulee olla sen selvittäminen, mitä korjaustoimenpiteitä tarvitaan, jotta rakennus saadaan käyttökelpoiseksi, mahdollisimman paljon vanhoja rakennusosia säilyttäen ja huoltaen, ja hyödyntäen korjaustoissa ensisijaisesti rakennusaikakaudelle tyypillisiä materiaaleja ja rakennusteknisiä ratkaisuja.

Turun museokeskus

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
museopalvelujohtajan varahenkilö

Pekka Käär

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Kulttuuriperinnön vastuualue
vastuualuepäällikkö, vt

Paula Saarento

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus,
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
Varsinais-Suomen liitto, kirjaamo@varsinais-suomi.fi